Z076A4FD295

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel Jaarstukken 2023 Gemeente Zevenaar
zaaknummer	Z/24/471045
documentnummer	INT/24/1211752
portefeuillehouder	A.M. Boone
portefeuille	Financiën
behandelend ambtenaar/afdeling	Mandy Bruns/Afdeling Financiën
telefoon	0316-595488
email	m.bruns@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Hierbij ontvangt u ter vaststelling de jaarstukken over 2023.

De jaarstukken zijn opgesteld in het eerste kwartaal van 2024 en geven inzicht in realisatie van de resultaten uit de begroting 2023. De status van de resultaten is gebaseerd op de informatie en kennis per ultimo 2023. Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten verwijzen wij u naar de jaarstukken.

De jaarstukken 2023 sluiten met een voordelig resultaat van € 1.183.777. Het geraamde nadelige resultaat na wijziging is € 6.131.902 waarvan het verloop hieronder wordt weergegeven. Ten opzichte van de begroting na wijziging is dus sprake van een voordelig verschil van € 7.315.679. In de bijgevoegde jaarstukken lichten wij dit verschil toe.

Voor u ligt de jaarrekening 2023 van de gemeente Zevenaar, waarin verantwoording wordt afgelegd over de activiteiten en resultaten van het jaar 2023.

De druk op de bestaanszekerheid bleef gedurende het hele jaar hoog. Inwoners en ondernemers werden geconfronteerd met structureel hoge energieprijzen en een sterk toegenomen inflatie. Hierdoor stegen de kosten voor levensonderhoud snel. Steeds meer inwoners hadden moeite met het betalen van hun rekeningen. Daarom hebben we in 2023 zowel inwoners als ondernemers ondersteund met een energiefonds, bovenop bestaande inkomensondersteuning.

Open-einde-regelingen in het sociaal domein bemoeilijken de sturing, vooral bij de uitvoering van de Jeugdwet en de WMO. Dit zet extra druk op de gemeentefinanciën, versterkt door dalende baten uit de algemene uitkering van het Rijk.

In 2023 bood de gemeente voor het tweede jaar op rij onderdak aan Oekraïners die hebben moeten vluchten voor het oorlogsgeweld. Daarnaast was de reguliere opvang van asielzoekers en statushouders landelijk onderwerp van maatschappelijke discussie. De invoering van de Spreidingswet en de erbarmelijke omstandigheden in Ter Apel waren vaak in het nieuws. Voor zowel de opvang van Oekraïense vluchtelingen als statushouders en vluchtelingen is een belangrijke rol voor de gemeente weggelegd. Hieraan hebben we als gemeente Zevenaar zo goed als mogelijk invulling gegeven.

De discussie over maatregelen tegen de asielinstroom leidde tot de val van kabinet-Rutte IV en Tweede Kamerverkiezingen in november. De formatie van een nieuw kabinet vertraagt door moeizame onderhandelingen, wat onzekerheid brengt over compensatieplannen voor gemeenten.

In april 2023 deed de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een tweede tussenuitspraak over de doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12. Hoewel de nieuwe rekenmethode van het kabinet over stikstof standhield, had de Raad van State meer tijd nodig om te beslissen of deze methode correct was toegepast. De definitieve uitspraak over het doorgaan van het project laat hierdoor nog langer op zich wachten. De gemeente Zevenaar zet zich op alle mogelijke manieren in voor het slagen van dit essentiële project om de mobiliteit in de regio een impuls te geven.

Voor het aanpakken van de wooncrisis gebruiken we de Wet voorkeursrecht gemeenten en doen we strategische grondaankopen. Ook de ontwikkeling van 7Poort II kreeg vorm, wat zal bijdragen aan werkgelegenheid en economische groei.

Bij deze jaarrekening vindt u ook voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording. Voor het eerst legt het college zelf verantwoording af over hoe er is gehandeld op het gebied van financiële rechtmatigheid over het jaar 2023. Dit moet leiden tot een verbetering van de interne beheersing. De organisatieontwikkeling die in 2023 gestalte heeft gekregen helpt hier een duurzame basis voor te leggen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. de jaarstukken 2023 vast te stellen;
2. kennis te nemen van het accountantsverslag van Stolwijk & Kelderman;
3. een deel van het niet-bestede budget voor de opvang en begeleiding van Oekraïners een nieuwe bestemmingsreserve te vormen en een bedrag van € 230.000 toe te voegen;
4. het restant van het voordelige resultaat van 2023 ad € 953.777 toe te voegen aan de algemene reserve.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 197 van de Gemeentewet legt het college van burgemeester en wethouders over elk begrotingsjaar aan de raad verantwoording af over het gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarstukken bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag. Het vaststellen van deze stukken is, op grond van artikel 198 van de Gemeentewet, een bevoegdheid van de gemeenteraad. Daarbij hoort ook de bestemming van het resultaat. De jaarstukken van ieder jaar moeten vóór 15 juli van het daaropvolgende jaar zijn vastgesteld om te kunnen voldoen aan de eisen van tijdige indiening.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Voldoen aan de Gemeentewet en de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de raad invulling te laten geven aan de kaderstellende en controlerende taak.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Met de jaarstukken leggen wij verantwoording af over het boekjaar 2023.

De jaarstukken bestaan uit de jaarrekening en het jaarverslag met bijlagen en hebben als doel:

1. verantwoording per programma over het gevoerde (financiële) beleid en beheer;
2. financiële verantwoording voor de accountantscontrole over de getrouwheid en rechtmatigheid.

De jaarstukken zijn een instrument om de gemeenteraad te ondersteunen bij zijn kaderstellende, budgetbepalende en controlerende taken. De jaarrekening is ingedeeld volgens de begroting 2023 en bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de diverse programma's en de financiële rekening. Per programma geven wij inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd, de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken en in relatie tot de gerealiseerde baten en lasten. In de toelichting zijn de afwijkingen tussen de 'begroting na wijziging' en de realisatie nader verklaard. Deze afwijkingen zijn per programma en taakveld weergegeven. In de financiële rekening wordt inzicht geboden in de algemene dekkingsmiddelen en de onvoorziene lasten.

1.2. De jaarstukken 2023 laten een voordelig resultaat zien van € 1,2 miljoen.

De verantwoording over het (financieel) gevoerde beleid en beheer vindt plaats in de programmaverantwoording.

Het totale te verklaren voordeel van € 7,3 miljoen (ten opzichte van de begroting na wijziging) wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende afwijkingen (groter dan € 250.000) ten opzichte van de ramingen.

Omschrijving	bedrag x € 1.000	I of S
Organisatieontwikkeling	491	I
Algemene Uitkering	3.000	I
Sportaccommodaties Sportbedrijf	518	I
Vrijval reserve incidentele afschrijvingslasten Vestersbos	-1.500	I
Opvang ontheemden Oekraïne	975	I
IZA gelden	350	I
Afname dubieuze debiteuren RSD	256	I
Minimabeleid – Energietoeslag	-1.461	I
Sociale werkvoorziening	279	I
WMO - zorgkosten	640	S
Jeugdhulp - zorgkosten	1.240	S
Onderhoud en reparaties (vrijverval en mechanische riolering)	-384	I
Rioolheffing	461	I
Grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen (GREX)	359	I
Grondexploitatie Babberich - Middag Oost & Zwanenwaay (GREX)	296	I
Omgevingsvergunningen en toezicht	792	I

Voor een toelichting op deze posten verwijzen wij u naar de "Financiële hoofdlijnen" van de jaarstukken. Een meer uitgebreide toelichting, ook op de overige ontwikkelingen gedurende 2023, kunt u vinden in de programmaverantwoordingen in de jaarrekening.

2.1 De accountant geeft een goedkeurend oordeel over de getrouwheid
De jaarstukken 2023 zijn gecontroleerd door de accountants van Stolwijk & Kelderman. Naar aanleiding van deze controle is een accountantsverslag opgesteld. Dit verslag is bij de vergaderstukken gevoegd.

Het controleprotocol is voor meerdere jaren vastgesteld en wordt alleen bij belangrijke wijzigingen geactualiseerd. Dit protocol vormt de basis voor de accountantscontrole over 2023. Voor een totaaloverzicht van de accountantscontrole en bevindingen verwijzen wij u naar de samenvatting en kernpunten vanaf pagina 5 in het accountantsverslag.

Tot en met het boekjaar 2022 heeft de accountant een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid bij de jaarrekening afgegeven. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het kalenderjaar 2023 is dit gewijzigd in alleen een oordeel over de getrouwheid. Het college van B&W heeft vanaf dit jaar een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en licht daarmee het handelen toe in relatie tot de wet- en regelgeving.

Getrouwheid
De accountant heeft een goedkeurend oordeel verstrekt voor de getrouwheid.

Rechtmatigheid
De accountant heeft vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de geconstateerde en verantwoorde rechtmatigheidsfouten. De rechtmatigheidsfouten overschrijden de 3% tolerantiegrens die is opgenomen in de financiële verordening.

De rechtmatigheidsfouten zijn onderverdeeld in drie hoofdbevindingen:

1. Begrotingsrechtmatigheid
2. Naleving Europese aanbesteding
3. Controleerbaarheid van uitgevoerde identiteitscontrole bij de WMO.

Bij het onderdeel financiën, onderdeel rechtmatigheid staan de hoofdbevindingen opgenomen. In de paragraaf bedrijfsvoering vindt u een toelichting op de geconstateerde onrechtmatigheden en de verbeteringen die worden doorgevoerd.

1. <u>Begrotingsrechtmatigheid</u>

Bij de begrotingsrechtmatigheid is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 264.000. Dit zijn overschrijdingen op de begrote (ingeschatte) jaarlasten binnen een totaalkrediet. De lasten vallen daarmee binnen het krediet, maar de afspraken over de jaarlasten is nog niet goed ingeregeld in de financiële verordening.

2. <u>Naleving Europese aanbestedingen</u>

Bij de Europese aanbestedingen is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 832.000. In de paragraaf bedrijfsvoering vindt u een toelichting op de onrechtmatige aanbestedingen.

3. Controleerbaarheid uitgevoerde identiteitscontrole bij de WMO

Sinds eind 2022 leidt het niet vast kunnen stellen of een consulent de identiteit heeft gecontroleerd tot een financiële onrechtmatigheid. Tot dan waren dit formele rechtmatigheidsfouten. Bij de controles over 2023 hebben wij geconstateerd dat achteraf op basis van de informatie in het digitale dossier niet is vast te stellen of een consulent een controle op de identiteit heeft uitgevoerd. De administratieve onvolkomenheid leidt tot de aanzienlijke onrechtmatigheid in de verantwoording van € 8,5 miljoen.

Accountantsverslag

In het accountantsverslag heeft de accountant de belangrijkste constateringen en bevindingen beschreven en voorzien van adviezen. De adviezen van de accountant betrekken wij bij de verbetering van de interne beheersing.

3.1 Een deel van het resultaat bestemmen voor opvang en begeleiding vluchtelingen

Bij het opstellen van de jaarrekening werd duidelijk dat ongeveer € 975.000 van het budget voor de opvang van Oekraïners nog niet is besteed in 2023. Om een aantal activiteiten op het terrein van opvang en begeleiding van vluchtelingen mogelijk te maken willen we € 230.000 van dit overschot reserveren door het vormen van een nieuwe bestemmingsreserve.

Met dit bedrag kunnen we verder werken aan de taakstelling die wij hebben voor statushouders, zoals bijvoorbeeld het vormgeven van deelwonen en het trainen van de woonvaardigheden. Ook kunnen we hiermee de dagvergoeding die gaat dalen egaliseren en kunnen we taallessen organiseren.

4.1 Het voordelige resultaat van 2023 dient bestemd te worden door de raad.

Wij stellen u voor het restant van het voordelige resultaat van 2023 van € 953.777 toe te voegen aan de algemene reserve.

De weerstandsratio bedraagt 1,1. De beschikbare en benodigde capaciteit zijn nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Deze jaarstukken maken onderdeel uit van de Planning en Controlcyclus. Door middel van tussentijdse rapportages en deze jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de mate waarin doelen zijn behaald, de bereikte resultaten en financiële overschotten en tekorten. Structurele effecten die voortvloeien uit deze jaarstukken worden meegenomen in de volgende documenten in de cyclus.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

De digitale versie van deze jaarstukken 2023 presenteren wij op de portal van de gemeente Zevenaar https://zevenaar.pcportal.nl .Bij dit raadsvoorstel treft u de jaarstukken in pdf-formaat aan, zodat u ook op deze wijze kennis kunt nemen van de inhoud. In dit format treft u op meerdere plaatsen een herhaling van teksten aan. Dat is een technisch gevolg van het werken met een website.

9. Kosten, baten en dekking

Alle financiële ontwikkelingen over 2023 zijn verwerkt en toegelicht in de jaarrekening en de overige beschikbaar gestelde documenten.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/24/1212259	Jaarstukken 2023 Gemeente Zevenaar
2.	INK/24/1211797	Accountantsverslag Gemeente Zevenaar 2023
3.	INT/24/1212258	Jaarrekening in één oogopslag 2023

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Jaarstukken 2023 Gemeente Zevenaar
zaaknummer	Z/24/471045
documentnummer	INT/24/1211752

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de jaarstukken 2023 van de gemeente Zevenaar voor 15 juli 2024 dienen te worden vastgesteld;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 197, 198 en 200 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de jaarstukken 2023 vast te stellen;
2. kennis te nemen van het accountantsverslag van Stolwijk & Kelderman;
3. een deel van het niet bestede budget voor de opvang en begeleiding van Oekraïners een nieuwe bestemmingsreserve te vormen en een bedrag van € 230.000 toe te voegen;
4. het restant van het voordelige resultaat van 2023 ad € 953.777 toe te voegen aan de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 26 juni 2024.

De griffier	De burgemeester
D. Vriezen	drs. L.J.E.M. van Riswijk